

EL PAPA FRANCESC I ELS POBRES

Escriu aquestes línies a Perugia, prop d'Assís, ciutats en les que he estat tan ben acollit per uns amics. A Assís m'hi he passat moltes hores, pregant, passejant, llegint. A Sant Damiano hi vagi celebrar missa. Allí Francesc va sentir que era cridat a restaurar aquella església. Però després hem comprès l'autèntic sentit d'aquella crida. A Assís he pensat amb el Papa Francesc i he volgut esbrinar en la vida de Francesc d'Assís què és el que ens proposa quan ens parla de la pobresa i dels pobres amb tanta insistència, de la mundanització de l'Església, de la necessitat de sortir d'una visió autorreferencial i de que cal anar envers les perifèries geogràfiques i existencials, que cal acabar amb el fer carrera, amb l'afany d'escalar dins l'Església, i que cal comprometre'ns en una nova evangelització.

El dilluns 20 de maig llegeixo al "Corriere della Sera" un article sobre la visió del Papa Francesc i els pobres, intitulat: *"L'equivoco del papa progressista que non ci fa capire Francesco. Bergoglio erede di una tradizione di cattolicesimo sociale"*. M'interessa, encara que l'estil de Messori és poc matissat, contundent, apologetic, però em sembla que hi toca, atès que s'han fet lectures equívokes des de diferents instàncies ideològiques que pretenen apropiar-se de l'estil Bergoglio, de les seves paraules i gestos, talment que estariem davant un Papa "progressista", altres diuen que "populista", alguns fins i tot el qualifiquen de ser d'esquerres. Messori es proposa reconduir aquests equívocs al punt just, que ell situa en l'anomenat "catolicisme social".

El catolicisme social té una llarga trajectòria. Neix i s'envigoreix al segle XIX i en els primers decennis del XX, per obra de sacerdots i laics titllats pels progressistes d' "intransigents", "papistes", "reaccionaris", perquè no s'alineaven ideològicament amb els seus postulats. La llista és impressionant. No pocs d'ells són sants o beats. Messori esmenta la realitat italiana, però es podria fer un elenc d'aquestes figures senyeres també a casa nostra. D'Itàlia n'esmento alguns, els més coneguts: **Cottolengo**, que acullo les deixalles de la societat, **Bosco**, que es dona totalment a la formació dels fills dels proletaris. Els transformà en artesans i bons ciutadans. Però la llista no és curta. Encara dijous, en tornar, el "Corriere" donava la notícia de la mort de don **Andrea Gallo**, un capellà de Florència que s'ha passat quaranta anys de la seva vida entre drogadictes. Prostitutes, malalts, miserables. **Don Benzo**, mort fa uns anys, un capellà de Rimini, treballà entre les prostitutes en una obra tan coratjosa que va commoure tot el país.

Tots els esmentats anteriorment treballaren molt, i els Papes els recolzaren, malgrat a vegades tinguèren els seus problemes amb els bisbes respectius. I què feien mentrestant els "progressistes"? Els governs lliberals d'aquells temps no només no es van preocupar dels pobres, sinó que els hi van taxar fins i tot el pa, i van segrestar els seus fills llargs anys obligant-los al servei militar, i del naixent socialisme es pot dir que mentre aquells s'enfangaven amb els pobres, els seus seguidors escrivien plamfets, sempre més atents a l'ideologia que a la misèria concreta. Només el catolicisme social es desviava per ajudar tanta gent pobre i morta de gana, tants malalts, ignorants, marginats, abandonats. Després el Magisteri ha anat donant-nos progressivament una doctrina social molt important, amb la qual tants laics poden trobar inspiració i criteris en les seves opcions en favor de la justícia, de la pau, i del respecte a la vida.

Doncs bé, el Papa Francesc és hereu d'aquesta tradició, i a Buenos Aires hi ha estat ben fidel, sense col·locar en un ordre de subalternitat a ideologies forànies, allò que havia de brollar només de la seva caritat evangèlica. Així, mai no tingué necessitat de derivar l'acció del seu ministeri en alguna forma de "constestació" ni de l'església ni del papa, ni li calgué proposar teologies noves per atraure la gent. Simplement actuà inspirant-se en l'Evangeli, com Francesc d'Assís, que es feu pobre entre els pobres. En la història de l'Església no manquen els signes evangèlics, malgrat tants antitestimoniatsges, manifestacions de poder i riquesa. El catolicisme social n'és una mostra.. És una llarga història, que fora massa simplista de desqualificar-la amb el nom d' "assistencial". Caldrà estar ben atens als gestos, paraules, i acció del Papa Francesc.